

Nemzetpolitikai összefoglaló

2021. 5. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Nemzetpolitikai államtitkárság: tizenkilenc külhoni magyar fiatal nyerte el a Jó tanuló, jó sportoló címet

A Miniszterelnökség nemzetpolitikai államtitkársága kedden közölte, hogy tizenkilenc külhoni magyar fiatal nyerte el a Jó tanuló, jó sportoló címet. Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkár felidézte, hogy 2020 a nemzeti összetartozás és az erős magyar közösségek éve volt. Ennek keretében hirdettek felhívást a külhoni magyar fiatalok számára Jó tanuló, jó sportoló címmel. A politikus kiemelte: a cél az volt, hogy megtalálják azokat a határon túli magyar fiatalokat, akik a tanulás mellett valamely sportágban is kimagasló eredményeket értek el. Potápi Árpád János ismertetése szerint 247 külhoni magyar fiatal nyújtotta be a jelentkezését. A pályázók között a legnépszerűbb sportág a labdarúgás volt, de sokan jelentkeztek a sí, a tenisz, az atlétika, a jégkorong, az úszás és a karate területén elért kiváló eredményekkel is. Az államtitkár közölte: a pályázatok rendkívül magas számára tekintettel úgy döntöttek, hogy egy régióból nemcsak egy, hanem több nyertest is hirdetnek, akik 100-100 ezer forint értékű nyereségben részesülnek. Összesen tizenkilenc pályázó nyert: öt erdélyi, négy felvidéki, négy vajdasági, négy kárpátaljai, egy muravidéki és egy horvátországi fiatal. A legfiatalabb nyertes 9, a legidősebb 19 éves.

Átadták a magyarországi és külhoni Média a Családért-díjakat

Átadták a magyarországi és külhoni Média a Családért-díjakat és különdíjakat hétfőn. A Média a Családért Alapítvány szakmai elismeréseit idén a Duna Televízió, az erdélyi liget.ro portál és a vajdasági Magyar Szó napilap munkatársa, a miniszteri különdíjat a Kossuth rádió riportere kapta. A Magyar Telekom székházából közvetített online sajtótájékoztatón Novák Katalin családokért felelős tárca nélküli miniszter a médiában dolgozók felelősségére hívta fel a figyelmet; arra, hogy a munkájuk során hozott személyes döntéseiknek milyen komoly befolyásoló hatása lehet a közönségre. Potápi Árpád János, a díjat támogató Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára azt hangoztatta, köszönettel tartoznak a külhoni magyar média munkatársainak, amiért bemutatják a családok mindennapjait, az őket foglalkoztató problémákat és örömeiket. Államtitkársága több szakmai és közösségi hálózatot működtet, és ezek között kiemelt helyet foglalnak el azok, amelyek a családokat segítik. E hálózatok összehangolásával egyre több család szülőföldön való boldogulásához, támogatásához járulhatnak hozzá - mondta.

A romániai magyar diákok kétharmada magyar tannyelvű iskolában tanul – Nem minden téren fényes a helyzet

Románia 929 tanintézetében működött magyar tannyelvű osztály a 2019/2020-as tanévben, ezekben mintegy 119 ezer diák tanult, mintegy kétharmaduk pedig kizárólag magyar nyelvű osztályokkal rendelkező iskolákba járt – derül ki az Erdélystat erdélyi statisztikai szolgálat által csütörtökön közzétett, a romániai magyar iskolahálózat

szerkezetét és főbb jellemzőit görcső alá vevő elemzéséből. Mint most nyilvánosságra hozott adatsorokból megtudhatjuk, a romániai iskolák 9,5 százalékában van magyar nyelvű képzés, a magyar nyelven tanulók aránya a közoktatásban 4,9 százalékos. Ez oktatási szintenként eltérő: az elemi és általános iskolai képzésben 5,5 százalékos, középiskolai szinten viszont már jelentősen alulreprezentáltak a magyar nyelven tanulók, arányuk csupán 3,8 százalék (a hivatási-vokacionális képzésben 7,5; az elméleti osztályt végzők esetében 3,9; szakközépiskolai szinten pedig csupán 2,9 százalékos). A hároméves szakiskolai képzésben kiemelkedőnek tekinthető a magyarul tanulók aránya (6,2 százalékos), a gimnázium utáni, úgynevezett felsőfokú technikumi szakképzésben viszont csupán 1150-en tanultak magyarul (1,3 százalék).

Nem szabadul Iohannis az Erdély „elorzásával” való riogatás miatt kiszabott pénzbüntetéstől

A bukaresti ítéltábla elutasította Klaus Iohannis óvását és fenntartotta az Országos Diszkriminációellenes Tanács (CNCD) által az államfőre a székelyföldi autonómiával kapcsolatban tett kijelentései miatt kiszabott ötezer lejes bírságot. Az ítélet nem jogerős, a hivatalos kihirdetést követő 15 napban fellebbezést lehet benyújtani ellene. A román államfőt a Székelyföld autonómiáját célzó törvénytervezet hallgatólagos elfogadásával összefüggésben tett kijelentése miatt marasztalta el a CNCD, gyűlöletbeszédnek nyilvánítva az államelnök kirohanását. Iohannis tavaly magyar nyelvű köszöntéssel gúnyolódott, és nyilvánvalóan igaztalanul Erdély kiárusításával vádolta meg román Szociáldemokrata Pártot (PSD), közvetve pedig az RMDSZ-t. Az autonómiastatútum szenátusi hallgatólagos elfogadását kifogásoló Klaus Iohannis április 29-én magyar nyelvű „Jó napot kívánok, PSD!”, illetve „Jó napot, Ciolacu!” köszöntésekkel gúnyolódva azzal vádolta a legnagyobb parlamenti frakcióval rendelkező ellenzéki PSD-t, hogy odaadná Erdélyt a magyaroknak. Ugyanakkor a PSD-elnöknek feltette a szónoki kérdést: vajon mit ígért Orbán Viktor magyar miniszterelnök cserébe a megegyezésért?

Nemzeti régiók: Szlovéniában is összegyűltek az aláírások, nyolcra nőtt a „kizöldült” országok száma

A nyolcadik tagállamban, Szlovéniában is összegyűltek a nemzeti régiók védelmében a Székely Nemzeti Tanács (SZNT) által indított európai polgári kezdeményezéshez szükséges támogató aláírások – jelentette be hétfőre virradóra Facebook-oldalán az SZNT. Ma, a 21. század elején békés eszközökkel, építkezéssel, Európa népeinek együttműködésével meg tudjuk védeni, és elő tudjuk mozdítani az európai uniós szerződésekben rögzített alapvető értékeket, ezek között Európa kulturális sokszínűségét is. De ebben számítunk Szlovéniára támogatására a továbbiakban is!” – áll a jó hírt bejelentő bejegyzésben. Mint ismeretes, a Székely Nemzeti Tanács által indított, a Kohéziós politika a régiók egyenlőségéért és a regionális kultúrák fenntarthatóságáért indított polgári kezdeményezés azt a célt szolgálja, hogy uniós szintű jogszabály szülessen azon régiók kiemelt támogatásáról, amelyeket nemzeti, etnikai, kulturális, vallási, nyelvi sajátosságok különböztetnek meg az őket körülvevő régióktól. A polgári kezdeményezést a 27 uniós tagország közül legalább hétből

származó, legkevesebb 1 millió uniós polgárnak kell aláírásával támogatnia. A hét tagállam mindegyikében össze kell gyűjteni az adott országra vonatkozó minimálisan szükséges számú aláírást.

Soltész Miklós államtitkár adományokat adott át Erdélyben a Caritasnak

A Béres Gyógyszertár Zrt. és a Lipóti Pékség termékeiből álló adományt adott át hétfőn Erdélyben Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára a gyulafehérvári római katolikus főegyházmegye szeretetszolgálatának, a Caritasnak. Az ebből az alkalomból szervezett sajtótájékoztatón az államtitkár mellett jelen volt Sajgó Balázs, a Gyulafehérvári Caritas lelki igazgatója, Korodi Attila Csíkszereda polgármestere és Péter György, a Gyulafehérvári Caritas ágazati igazgatója. A sajtótájékoztatót követően az államtitkár az MTI-nek telefonon elmondta, hogy a koronavírus-járvány okozta sok fájdalom és szomorúság mellett vannak felemelő pillanatok, amikor cégek, magánszemélyek adományokkal segítenek a rászorultakon. Rámutatott, hogy a magyar Katolikus Karitászon keresztül juttatták el az adományokat, amelyek részben a Bőjte Csaba ferences szerzetes által működtetett alapítvány gondozásában levő, Csíkszereda környékén élő gyermekekhez, részben olyan idősekhez jutnak el, akiknek szükséges erősíteni az immunrendszerét.

A Benes-dekrétumokat fenntartó szlovákiai jogszabályról tartottak meghallgatást az Európai Parlamentben

A Benes-dekrétumokat fenntartó szlovákiai jogszabály ellen benyújtott civil kezdeményezésekről tartott meghallgatást az Európai Parlament (EP) petíciós bizottsága kedden. A kezdeményezések célja, hogy az Európai Unió érdemben foglalkozzon „a jelenleg is érvényes, diszkriminatív intézkedéseket tartalmazó dekrétumokkal, továbbá gyakoroljon nyomást az azokat fenntartó jogszabályok megszüntetése érdekében”. A szlovákiai jogszabály ellen Hahn-Seidl Alida, a németországi Hunnia Baráti Kör képviselője és Juhász Imre európai jogi szakjogász 2012-ben nyújtott be civil kezdeményezést az EP petíciós bizottságának. A keddi meghallgatáson Hahn-Seidl Alida hangsúlyozta, „a nyíltan diszkriminatív Benes-dekrétumok formailag és tartalmilag is hasonlóságot mutatnak a második világháború idején a zsidósággal szemben alkalmazott törvényekkel”. Magukban foglalják az állampolgárságtól, valamint a vagyontól és földtulajdontól való megfosztást, a közalkalmazottak elbocsátását, a nyugdíjak és szociális juttatások megvonását, a kulturális és társadalmi egyesületek feloszlását és vagyonuk elkobzását, bankbetétjeiknek befagyasztását. Kijelentette: az alapvető jogsértést az okozza a dekrétumok tekintetében, hogy a szlovák nemzeti tanács 2007 szeptemberében határozatot fogadott el, amellyel a dekrétumok összességét megkérdőjelezhetetlennek és megváltozhatatlannak nyilvánította. A határozat által a dekrétumok a szlovák jogrend részét képezik. Alkalmazásukkal az érintettek hátrányos megkülönböztetésben részesülnek,

amelyet a strasbourgi székhelyű Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB) egyik, 2020-ban hozott ítélete is megerősít. Arra hívta fel a figyelmet, hogy a dekrétumokra hivatkozva folytatott közigazgatási és bírósági eljárások során súlyosan diszkriminatív, etnikai és nemzeti hovatarozás alapján az érintettek alapvető jogait sértő döntések születnek még ma is Szlovákiában. A petícióban arra mutatnak rá, hogy az európai uniós tagország Szlovákia olyan jogsértő szabályozást tart jogrendjében, amely szembe megy az uniós joggal és a közös európai értékrenddel. Amíg a dekrétumok hatálya fennál, sérülnek az emberi jogok, a tulajdonjogok és az unió jogrendszere – emelte ki Hahn-Seidl Alida.

Díjakat adott át a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség

Díjakat adott át a vajdasági magyar kulturális élet kiemelkedő személyiségeinek a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség (VMMSZ) a magyar kultúra napja alkalmából pénteken Palicson; a díjazottak között van Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkár is, akit a szervezet legrangosabb elismerésével, az Aranyplakettal tüntettek ki. A VMMSZ indoklása szerint a szervezet az idei évben, a nemzeti összetartozás és a nemzeti újrakezdés évének fordulóján olyan személynek ítélte oda az Aranyplakett kitüntetést, „akinek szolgálata, a Kárpát-medencei és ezen belül is a délvidéki magyarság megmaradásáért és szülőföldön való boldogulásáért végzett áldásos tevékenysége nélkül nem élnénk, nem élhetnénk ma azt a magyar világot, amely a cselekvő mindennapokban és mindennapoknak ad erőt, ad új hitet s szívet”. Beszédében Potápi Árpád János kiemelte: a Vajdaságban élő magyar közösség olyan utat járt be, amely a többi magyar nemzetrészeknek, magyar nemzeti közösségnek például szolgálhat. Elmondta, hogy büszke a VMMSZ kitüntetésére, ugyanis nagyszülei és édesapja révén ő is „valamennyire vajdaságinak számít”.

Topolya: Anyaországi támogatásból épül meg a többfunkciós épület a központban

Hamarosan kezdődhetnek Topolya központjában az egykori hotel épületén a további munkálatok. Az impozáns terv szerint az épület egy művelődési-, közigazgatási-, közösségi központ lesz, amelyben helyet kap egy 59 férőhelyes diákollégium is. A tervek szerint folyamatosan zajlik majd a városközpont felújítása és rendezése Topolyán. A közvetlen központban található hotel épületének a felújítása is hamarosan megkezdődhet, az anyagi fedezetet pedig jórészt anyaországi forrásokból már sikerült is biztosítani. Szatmári Adrián polgármester sajtótájékoztatóján köszönetet mondott Potápi Árpád János nemzetpolitikai államtitkárnak és Pásztor Istvánnak a VMSZ elnökének, valamint a Magyar Nemzeti Tanács képviselőinek, akik közbenjárására érkezett meg az anyaországi támogatás a beruházáshoz.

Magyarittabé: Felújítják az óvoda és a valamikori általános iskola épületét

Az elmúlt időszakban a magyarittabéi helyi közösség két épület felújítására pályázott sikeresen, adta hírül a VMSZ helyi szervezete. Az első a Desanka Maksimović Iskoláskor Előtti Intézmény épülete, amelynek felújítására a magyar kormány által támogatott Kárpát-medencei Óvodafejlesztési Program keretében, a Magyar Nemzeti Tanács közreműködésével több mint 1.140.391 dinár fejlesztési támogatást kaptak. Ebből az összegből újraaszfaltozzák az óvoda járdáit, kicserélik a régi ereszcatornákat, felújítják a homlokzatot, és hőszigetelik az épületet. A másik épület a valamikori általános iskola épülete, amely nagyon rossz állapotban van. A tervek szerint ezt az épületet tájházzá alakítják át, közösségi térrel és ifjúsági teremmel. Az építésszel, aki elkészíti majd a tervdokumentációt, már találkoztak, de arról még nincs hivatalos információ, hogy milyen forrásból fedezné az épület teljes felújítását a magyarittabéi helyi közösség.

Szijjártó: a szélsőséges elemeket ki kell iktatni a magyar-ukrán kapcsolatokból

A szélsőséges elemeket, megnyilvánulásokat ki kell iktatni a magyar-ukrán kétoldalú kapcsolatokból – hangsúlyozta Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter Kijevben azon a sajtótájékoztatón, amelyet Dmitro Kuleba ukrán külügyminiszterrel folytatott tárgyalása után tartott vendéglátójával. Szijjártó Péter elmondta: arra kérte hivatali partnerét, hogy kezdjenek közös munkába a kétoldalú kapcsolatokban az elmúlt években feszültséget keltő oktatási törvény ügyében, és a két ország között létrehozott közös oktatási munkacsoport kezdjen konzultációkat. Hangsúlyozta, hogy ha ezeken az egyeztetéseken megoldást találnak, akkor „nagyon komoly teher kerülhet le” a kétoldalú kapcsolatokról. Kuleba ígéretet tett arra, hogy a munkacsoport hamarosan össze fog ülni. A magyar miniszter hozzáfűzte: ukrán partnere biztosította afelől, hogy a készülő kisebbségi törvényről is érdemi párbeszédre kerül sor, amelybe bevonják a magyar nemzetiség képviselőit. Kifejtette, hogy a magyar kormány a kárpátaljai magyar nemzeti közösségre úgy tekint, mint összekötő kapocsra a két ország között, és e tekintetben mint erőforrásra. „Amikor mi támogatjuk a magyar nemzeti közösséget, akkor a hitünk szerint erősítjük a magyar-ukrán együttműködést is. Ezért arra kérjük Ukrajna minden polgárát, hogy így tekintsen a Magyarországról érkező támogatásokra” – hangsúlyozta Szijjártó Péter. Felsorolta egyebek között, hogy már elkészült a záhonyi Tisza-híd felújítási terve, a magyar fél kész új határátkelőt nyitni Nagyhódos és Palád között, 50 millió euró hitellel készülni támogatni kárpátaljai útépitési terveket, és eddig összesen 16 milliárd forint hitellel támogatott 34 ezer kárpátaljai pályázatot, továbbá készen áll az M3-as és az M34-es autópályák elvezetésére az ukrán határig, és kész részt venni ukránjai infrastruktúra megépítésében is.

Veszettség elleni védőoltásokat juttatott Magyarország az ukrán Vöröskeresztnek

Kétezer adag veszettség elleni védőoltást adott át a magyar kormány képviselőjében Grezsa István miniszteri biztos az Ukrán Vöröskereszt kárpátaljai megyei szervezetének a záhonyi magyar-ukrán határállomásnál csütörtökön. A miniszteri biztos a Tisza-hídon, a két ország határvonalánál tartott eseményen elmondta: a csaknem 23 millió forint értékű humanitárius vakcinaszállítmánnyal Kárpátalja vezetőinek kérését teljesíti Magyarország. „Öt évvel ezelőtt egy segélykiáltást kaptunk Kárpátaljáról, hogy nincs elegendő korosztályos védőoltás a gyerekeknek” – közölte Grezsa István. Hangsúlyozta, az ennek kezelésére 2017-ben elindított magyar kormányzati program mellett, hogy biztosította Kárpátaljának a hiányzó vakcinákat, hozzájárult a magyarországi és az ukrainai gyermekátoltottság között lévő hatalmas különbségek csökkentéséhez, csökkentette az Ukrajnában tapasztalt szülői oltásellenességet is. Grezsa István emlékeztetett, az ukrainai kanyarójárvány idején, de a művesekezésekhez szükséges eszközök, valamint a Kárpátalján sokáig hiányzó kigyómarás elleni szérum beszerzésében is mindig segített szomszédjának Magyarország. A csütörtöki szállítmányon túl a magyar kormány már megkapta Kárpátalja vezetésétől a 2021-es, azaz a programzáró évre vonatkozó kérelmet, „Magyarország, ahogy eddig mindig, most is megtartja a szavát és biztosítani fogjuk azt a segélyszállítmányt is” – rögzítette a miniszteri biztos. Grezsa a híd közepén húzódó határvonalra utalva megjegyezte, sokat lehet olvasni arról az ukrán sajtóban, hogy Magyarország átlépi a „vörös vonalat”, de szavai szerint az Ukrajnából történő személyes kitiltása okán ez most nem fog megtörténni.

Megérkeztek Beregszászba a magyar kormány által Ukrajnának adományozott lélegeztetőgépek

Megérkezett Beregszászba a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet közreműködésével az a Budapestről indított, 50 lélegeztetőgépet tartalmazó szállítmány, amellyel a magyar kormány segíti Ukrajnát a koronavírus-járvány elleni védekezésben. A szállítmány hivatalos átadásán Lehel László, a segélyszervezet elnök-igazgatója arra emlékeztetett, hogy 2020 őszén Kárpátalja koronavírusos betegeket kezelő kórházait már ellátták 50 lélegeztetőgéppel, ezzel a szállítmánnyal pedig Ukrajna kilenc megyéjét segíti a magyar kormány. Lévai Anikó, az Ökumenikus Segélyszervezet jószolgálati nagykövete kiemelte, hogy nemcsak a gépek eljuttatásában működött közre a szervezet, de megszervezték az életmentő eszközök beüzemelését is. Anatolij Poloszkov, Kárpátalja megye nemrégiben kinevezett kormányzója a most támogatásban részesülő ukrainai megyék vezetőinek nevében is köszönetet mondott a segítségért. „Kapcsolataink kiállták az idő próbáját, és a mi jó viszonyunk rendkívül hasznos mind Ukrajna, mind pedig Magyarország számára” – fogalmazott Kárpátalja megye vezetője.

Folytatódik a sepsei templom felújítása

Idén is folytatódik a horvátországi magyarság által használt egyházi épületek felújítása. Épített örökségünk védelmére a HMDK-nak már az elmúlt években is tekintélyes összeget sikerült kieszközölnie horvát és magyar állami forrásból, ez idén sincs másként. Múlt héten a legveszélyeztetettebb horvátországi magyar műemlék, a sepsei református templom rendbehozásának folyamatáról tárgyaltak az ügyben érintett felek. A szóban forgó templom állapota az évek során nagyon megromlott, a torony talapzata is megsüllyedt, ezért az összedőlés fenyegette. Két évvel ezelőtt olasz szakemberek bevonásával sikerült az épület stabilizálása, így hát megkezdődhettek a felújítási munkálatok. Azóta a templom külső és belső burkolatát is eltávolították, valamint a belső tér újjáépítése is megkezdődött. A következő fázisban a szakrális épület új burkolatot kap, és a villanyáramot is bevezetik.

Új közösségi sarkok iskoláinkban

Többfunkciós közösségi „sarkokat” hoztak létre a laskói és a vörösmarti általános iskolákban a Nemzetpolitikai Államtitkárság támogatásával. Az új terek kialakításának célja, hogy kreativitást, színt vigyenek az oktatásba, iskolai szabadidős tevékenységbe. A laskói és a vörösmarti általános iskola is több évszázados múlttal rendelkezik. Fennállásuk óta magyar nyelvű oktatás folyik falaik között, ez most is alapvető fontosságú ezen intézmények számára. Noha mindkét intézmény tanulólétszám-hiánnyal küzd, a minőségi oktatás, a gyerekbarát környezet biztosítását prioritásnak tartják. Ezt a célt szolgálja az újonnan kialakított közösségi sarkok a Laskói Általános Iskolában.

